

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพระโลกทัศน์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในพระสถานะพระมหากษัตริย์ โดยศึกษาจากพระราชหัตถเลขา จำนวน 22 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า พระโลกทัศน์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเกิดจากการผสมระหว่างภูมิหลังที่เป็นความคิดความเชื่อซึ่งเป็นรากฐานของสังคมไทยอันได้แก่การให้ความสำคัญกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระพุทธศาสนากับอิทธิพลของตะวันตก อันเป็นผลจากลัทธิล่าอาณานิคมและการเสด็จประพาสต่างประเทศ หลอมรวมเป็นพระโลกทัศน์แหลมคม และกว้างไกล สอดรับทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศและโลกในขณะนั้น พระโลกทัศน์ดังกล่าวนี้นำไปสู่การปรับปรุงประเทศให้มีความทันสมัยในด้านต่างๆ ทั้งด้านการปกครอง การศึกษา การศาสนา การต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคม และสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การที่ประเทศไทยสามารถอยู่รอดปลอดภัยได้จนถึงทุกวันนี้ ล้วนเป็นผลจากพระโลกทัศน์อันยิ่งใหญ่ของพระองค์ นอกจากนี้ พระโลกทัศน์บางอย่างยังแสดงให้เห็นถึงพระวิสัยทัศน์ยาวไกลก้าวข้ามกาลเวลาซึ่งปรากฏให้เห็นจริงอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า พระราชหัตถเลขาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงคุณค่าอย่างยิ่งในแง่ของวรรณกรรมที่เป็น “คลังข้อมูลที่เก็บบันทึกโลกทัศน์” ของผู้นิพนธ์ได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพระโลกทัศน์ และเห็นถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ได้อย่างเด่นชัดว่า ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงธรรม ทรงพระปรีชาสามารถ ทรงมีความทันสมัย และมีพระวิสัยทัศน์กว้างไกล ทั้งหมดนี้ประมวลเข้าด้วยกัน ทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในพระสถานะพระมหากษัตริย์ เป็นพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ เป็นที่รักยิ่งและครองใจประชาชนชาวไทยมาเป็นเวลายาวนานตราบจนทุกวันนี้

This thesis aims to study King Rama V's worldviews under his status of the Great King from the review of 22 cases of his royal letters. From the research, it is found that the fine blending of fundamental Thai beliefs such as the importance given to monarchy system and Buddhism religion with foreign influence due to Colonialism and the several royal trips made to foreign countries have both sharpened and broadened the King Rama V's worldviews, enabling him to encounter locally and globally changing trends at that time. All his worldviews had led to the development of his kingdom in many modern different ways and in many fields such as government, education, religion, foreign affairs, economic affairs, social affairs and public interest. Additionally, the study reveals that Thailand has been able to sustain independence and sovereignty for such a long period of time until now because of King Rama V's worldviews. Moreover, some of his worldviews showed his broad and across-time visions which have appeared to be true nowadays.

Furthermore, this study also found that his royal letters are valuable literature as "significant data warehouse" in recording his worldviews. The information about his worldviews have portrayed King Rama V as moral, smart, modern and visionary. After all, King Rama V, all along his sovereignty, has succeeded extremely well in royal system. Since then he has been the great and beloved king of Thai people for such a long period of time until now.